

H O T Ă R Ă R E A nr. 1-293/2025
cu privire la examinarea contestației înaintate de către XXXXXX XXXXXX
împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr. 3-26/2024 din 20.11.2024

21 august 2025

municipiul Chișinău

Examinând în procedură scrisă contestația înaintată de către XXXXXX XXXXXX împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2024 din 20.11.2024, audiind informația prezentată de către domnul Mihail Sorbala, Consiliul Superior al Procurorilor–

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr.3-26/2024 din 20.11.2024, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de XXXXXX XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Aliona Frunză.

La data de xx.xx.2024, XXXXXX XXXXXX a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2024 din 20.11.2024.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La data de xx.xx.2023, XXXXXX XXXXXX a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând verificarea faptelor ce pot constitui abateri disciplinare, pretins a fi săvârșite de către procuroara în Procuratura raionului Rîșcani, Aliona Frunză.

Potrivit sesizării, procuroara Aliona Frunză a admis mai multe acțiuni pretins a fi abuzive împotriva petentei și soțului acesteia, manifestate prin dispunerea ilegală a aducerii silite la procuratură, precum și întocmirea proceselor-verbale contravenționale și tragerea acestora la răspundere contravențională.

În temeiul art. 45 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura, sesizarea a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, în vederea examinării conduitei procurorului vizat, prin prisma criticilor și susținerilor formulate de către petentă.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

Prin decizia din xx.xx.2023, Inspecția procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procuroarei în Procuratura raionului Rîșcani, Aliona Frunză, din motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

În urma examinării sesizării, Inspecția procurorilor a stabilit că, *la xx.xx.2022, organul de urmărire penală din cadrul Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție a început urmărirea penală în cauza nr.xxxxxx, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) din Codul penal.*

La xx.xx.2022, prin ordonanța procuroarei Aliona Frunză, Xxxxxx Xxxxxx a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal.

La xx.xx.2023, Xxxxxx Xxxxxx a fost adus silit către procurora Aliona Frunză, pentru a-i aduce la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire și a-l audia în calitate de învinuit. În timpul acțiunilor procesuale, Xxxxxx Xxxxxx nu s-a subordonat cerințelor procurorului de a înceta discuțiile telefonice cu o persoană, care îi dădea indicații referitor la ceea ce urmează să facă și să spună, după care a părăsit biroul.

În baza raportului procuroarei Aliona Frunză, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Livia Donos din xx.xx.2023, s-a dispus pornirea procesului contravențional în privința lui Xxxxxx Xxxxxx, pentru comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Xxxxxx, sediul Rîșcani din xx.xx.2023, Xxxxxx Xxxxxx a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.336 alin.(1) Cod contravențional, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 30 u.c., ceea ce constituie suma de 1500 lei. Hotărârea a fost menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din xx.xx.2023.

Cu privire la cauza penală în care este vizată Xxxxxx Xxxxxx, Inspecția procurorilor a stabilit că, la xx.xx.2022, s-a dispus disjungerea materialelor din cauza penală nr.xxxxxx, fiindu-i atribuit cauzei penale nr. xxxxx.

Prin ordonanța procuroarei Aliona Frunză din 16.11.2022, Xxxxxx Xxxxxx a fost pusă sub învinuire în baza art. 361 alin.(2) lit.b) din Cod penal. Luând în considerare că Xxxxxx Xxxxxx se eschiva de la prezentare în fața procurorului pentru a fi pusă sub învinuire, prin ordonanțele din xx.xx.2023 și xx.xx.2023, procurora Aliona Frunză a dispus aducerea forțată a acesteia.

La data de xx.xx.2023, procurora Aliona Frunză a întâlnit-o în incinta Procuraturii raionului Rîșcani pe Xxxxxx Xxxxxx, care fiind revoltată că s-a dispus aducerea ei silită pe o cauză penală unde are statut de învinuit, și-a manifestat protestul cu strigăte și fluierături, perturbând astfel activitatea instituției. La obiecțiile adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș de a încetat acțiunile ilegale, cet. Xxxxxx Xxxxxx nu a reacționat.

Ca urmare, la xx.xx.2023, agentul constatat al Inspectoratului de Poliție, Xxxxxx Xxxxxx, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care Xxxxxx Xxxxxx, în baza art. 354 Cod contravențional, a fost sancționată cu amendă în mărime de 20 u.c., ceea ce constituie suma de 1000 lei.

Contestația cet. Xxxxxx Xxxxxx împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare a fost respinsă prin hotărârea Judecătoriei Xxxxxx, sediul Rîșcani din xx.xx.2023, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din xx.xx.2023, recursul declarat de către Xxxxxx Xxxxxx împotriva hotărârii Judecătoriei Xxxxxx, sediul Rîșcani din xx.xx.2023, a fost respins.

Analizând materialele administrate, Inspecția procurorilor a constatat că argumentele invocate de către Xxxxxx Xxxxxx privind comiterea unor acțiuni abuzive de către procurorul Aliona Frunză sunt neîntemeiate. Or, procesul contravențional în privința lui Xxxxxx Xxxxxx a fost pornit de către agentul constatat al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, iar procesul contravențional în privința lui Xxxxxx Xxxxxx a fost intentat de către procurorul Livia Donos.

Totodată, asupra legalității pornirii proceselor contravenționale în privința Liudmilei Istratii și a lui XXXXXX XXXXXX s-au pronunțat instanțele judecătorești, astfel încât, aceștia nu au fost lipsiți de dreptul de a contesta deciziile de sancționare, în termenul și modul prevăzut la art.448 Cod contravențional.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de 28.04.2023, XXXXXX XXXXXX a depus contestație împotriva acesteia, în motivarea căreia a reiterat circumstanțe identice celor menționate în sesizarea inițială, insistând asupra verificării faptelor ce pot constitui abateri disciplinare, pretins a fi săvârșite de către procurorul Aliona Frunză în privința dânzei și ale soțului său.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr.3-26/2024 din 20.11.2024, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de XXXXXX XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Aliona Frunză.

Cu referire la caz, Colegiul a constatat că, Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, respectiv nu a identificat temeiuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Aliona Frunză.

Colegiul a reiterat că, angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, Colegiul a reținut că, procurorul Aliona Frunză a acționat conform atribuțiilor funcționale, ori procesele contravenționale în privința Liudmilei Istratii și a lui XXXXXX XXXXXX au fost pornite de către agentul constatatator al Inspectoratului de Poliție Râșcani și de către procurorul Livia Donos.

Mai mult, asupra proceselor contravenționale menționate supra s-au pronunțat instanțele de judecată, care au aplicat sancțiuni contravenționale în privința Liudmilei Istratii și a lui XXXXXX XXXXXX.

În consecință, Colegiul de disciplină și etică a constatat că contestația depusă este neîntemeiată și, prin urmare, urmează să fie respinsă.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de xx.xx.2024, XXXXXX XXXXXX a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor prin intermediul Colegiului de disciplină și etică o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2024 din 20.11.2024.

În contestația depusă, petiționara și-a exprimat dezacordul față de preținsele acțiuni abuzive și nejustificate admise de către procurorul Aliona Frunză la investigarea cauzelor penale nr. xxxxx și nr.xxxxx, care au afectat drepturile și interesele sale, precum și pe cele ale soțului său.

Drept urmare, petiționara a solicitat analiza conduitei procurorului, în vederea stabilirii eventualelor abateri disciplinare și luării măsurilor corespunzătoare.

V. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul notează că, potrivit pct.9.5 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor¹, act instituțional revizuit prin Hotărârea nr.1-40/2025 din 20.02.2025, Consiliul Superior al Procurorilor poate examina, în procedură scrisă și fără citarea

¹ Aprobata prin Hotărârea nr.12-225/2016 din 14.09.2016

părților, contestațiile împotriva hotărârilor de încetare a procedurii disciplinare, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse în termenul prevăzut la pct. 9.6.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, părțile au fost informate despre examinarea contestației în procedură scrisă și li s-a acordat un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

Contestatară Xxxxxx Xxxxxx nu a prezentat Consiliului probe noi.

Procurorul Aliona Frunză, vizată în procedura disciplinară, a prezentat o referință prin a susținut poziția exprimată în explicațiile scrise aferente alegațiilor formulate în sesizarea disciplinară, solicitând respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată și menținerea, fără modificări, a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Cu referire la speța în cauză, inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor, a prezentat o referință prin care a susținut temeinicia deciziei de încetare a procedurii disciplinare.

În completarea argumentelor expuse în decizia respectivă, inspectorul a subliniat că afirmațiile petiționarei privind presupusa lipsă de imparțialitate a procurorului au fost verificate de procurorii ierarhic superiori. Astfel, prin ordonanțele emise de adjuncții Procurorului General – domnul Eduard Bulat la data de xx.xx.2022 și domnul Igor Demciucin la data de xx.xx.2023 – au fost respinse cererile de recuzare, precum și solicitările privind transmiterea cauzei penale către un alt organ de urmărire penală.

De asemenea, Inspecția Procurorilor a reținut că în privința pretinselor acțiuni abuzive atribuite procurorului Aliona Frunză – în special referitor la întocmirea proceselor-verbale contravenționale și tragerea la răspundere contravențională – instanțele de judecată s-au pronunțat în mod definitiv. Aceste instanțe au aplicat sancțiuni contravenționale, iar hotărârile au fost contestate, fiind ulterior menținute prin deciziile Curții de Apel. Astfel, pe aceste fapte există hotărâri judecătorești irevocabile.

Prin urmare, atât Inspecția Procurorilor, cât și Colegiul de Disciplină și Etică au examinat în mod corespunzător solicitarea petiționarei, analizând toate argumentele invocate, și i-au oferit explicații clare privind temeiurile de fapt și de drept care au condus la încetarea procedurii disciplinare. Nu au fost identificate încălcări ale legislației procesual-penale în acțiunile procurorului și nici existența unui interes personal care ar putea constitui temei pentru angajarea răspunderii disciplinare.

În același context, inspectorul a menționat că dosarul penal în care Xxxxxx Xxxxxx are calitatea de inculpat a fost expediat cu rechizitoriu în instanța de judecată și se află în prezent pe rolul Judecătoriei Xxxxxx, sediul Rîșcani. Această instanță urmează să se pronunțe nu doar asupra vinovăției inculpatei, ci și asupra legalității acțiunilor întreprinse în faza de urmărire penală, asupra calității actelor procedurale întocmite și a probelor administrate.

Totodată, prin încheierea Judecătoriei Drochia din data de xx.xx.2024, a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea formulată de inculpata Xxxxxx Xxxxxx privind recuzarea procurorului de caz, doamna Aliona Frunză.

În concluzie, în lipsa unor argumente care să justifice anularea Hotărârii Colegiului de Disciplină și Etică nr. 3-26/2024 din 20.11.2024, inspectorul a solicitat

respingerea contestației formulate de XXXXXX XXXXXX și menținerea hotărârii contestate.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Examinând argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de Disciplină și Etică nr. 3-26/2024 din 20.11.2024, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției Procurorilor, argumentele invocate în hotărârea contestată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii contestației.

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază ca fiind legală și temeinică Hotărârea Colegiului de Disciplină și Etică, aceasta oferind clarificări corespunzătoare cu privire la motivele încetării procedurii disciplinare. Circumstanțele reținute se aliniază atât cadrului legal aplicabil, cât și concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Pe această dimensiune, Consiliul reține că contestația formulată împotriva Hotărârii Colegiului de Disciplină și Etică reprezintă, în esență, o reiterare a nemulțumirilor exprimate anterior în sesizarea adresată Inspecției Procurorilor și în contestația formulată împotriva deciziei acesteia. Or, simpla exprimare a unui dezacord subiectiv față de soluția adoptată, în lipsa unor argumente factologice și juridice pertinente, nu poate constitui un temei suficient pentru admiterea contestației.

Mai mult, stabilirea unei abateri disciplinare presupune existența unor constatări bine fundamentate, întemeiate pe aprecieri juridice clare, care să evidențieze legătura directă cu circumstanțele cauzei. În lipsa acestora, contestația riscă să devină lipsită de relevanță juridică și să nu întrunească cerințele unei argumentări riguroase.

În altă ordine de idei, Consiliul constată că, în prezenta speță, autoarea contestației exprimă dezacordul său față de presupuse acțiuni abuzive ale procurorului Aliona Frunză în investigarea cauzelor penale în care XXXXXX XXXXXX și soțul său, XXXXXX XXXXXX, au calitatea de învinuiți. Se invocă, în special, dispunerea aducerii silite la procuratură și aplicarea sancțiunilor contravenționale.

În acest sens, Consiliul reține că toate aspectele invocate de petiționară au fost analizate de către Inspecția Procurorilor și înlăturate prin argumente clare și obiective.

În ceea ce privește acțiunile procurorului în instrumentarea cauzei penale în care XXXXXX XXXXXX are calitatea de învinuită, Consiliul reiterează că activitatea procesual-penală a procurorului este supusă exclusiv controlului procurorului ierarhic superior și, după caz, controlului instanței de judecată. Orice altă formă de control ar reprezenta o ingerință inadmisibilă în activitatea procurorului.

Prin urmare, actele procesuale dispuse de procuror, precum și pretensele încălcări ale drepturilor fundamentale, pot fi contestate în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală. În speță, nu au fost prezentate probe care să demonstreze că petenta a contestat, în mod procedural, ordonanțele de aducere silită sau alte acte considerate abuzive.

Consiliul reține, totodată, că dosarul penal în care XXXXXX XXXXXX este învinuită se află în curs de judecare la Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, instanță competentă să aprecieze atât legalitatea probelor administrate, cât și respectarea procedurilor legale în faza urmăririi penale.

În aceste condiții, nu există temeiuri pentru a reține existența vreunei abateri disciplinare imputabile procurorului Aliona Frunză. Nu au fost demonstrate fapte

ilicite, nici intenție sau neglijență gravă care să fi condus la încălcarea drepturilor fundamentale ale petentei ori să indice abuz, rea-credință sau conduită incompatibilă cu statutul de procuror.

Conform art. 37 lit. d) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura, aplicarea sancțiunii disciplinare este posibilă doar în prezența unei abateri clar stabilite și în condiții de proporționalitate. În lipsa faptei ilicite, procedura disciplinară nu poate fi continuată.

Pentru angajarea răspunderii disciplinare a unui procuror, trebuie să fie întrunite elementele esențiale: existența faptei, vinovăția și legătura de cauzalitate între conduita acestuia și urmările produse. Vinovăția trebuie constatată cert, în baza probelor administrate.

Astfel, o abatere disciplinară poate fi sancționată doar atunci când se dovedește că procurorul a încălcat legea în exercitarea funcției, cu vinovăție directă sau indirectă.

În conformitate cu art. 46 alin. (1) din Legea nr. 3/2016, procedura disciplinară trebuie să stabilească faptele imputate procurorului, împrejurările în care au fost comise și să se bazeze pe un probatoriu solid.

În speță, Consiliul constată că, din analiza materialelor administrate în cadrul controlului de serviciu, precum și în cadrul procedurii desfășurate de Inspekția Procurorilor și Colegiul de Disciplină și Etică, nu rezultă nicio formă de vinovăție a procurorului Aliona Frunză care să justifice aplicarea unei sancțiuni disciplinare.

Inspekția Procurorilor și Colegiul de Disciplină și Etică au evaluat în mod corespunzător modul de soluționare a adresărilor depuse de XXXXXX XXXXXX, constatând că intervențiile instituționale s-au realizat în limitele competențelor legale și în conformitate cu cadrul juridic aplicabil.

Având în vedere argumentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor decide respingerea contestației înaintate de XXXXXX XXXXXX și confirmarea legalității și corectitudinii Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2024 din 20.11.2024.

În temeiul considerentelor expuse, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația înaintată de către XXXXXX XXXXXX, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2024 din 20.11.2024.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ